

Milio van de Kamp

MISSCHIEN MOET JE IETS LAGER MIKKEN

Een verhaal over armoede
en kansenongelijkheid

Uitgeverij Atlas Contact
Amsterdam/Antwerpen

Luister hier naar de playlist bij *Misschien moet je iets lager mikken*

Eerste druk april 2023
Tweede druk mei 2023
Derde druk juli 2023
Vierde druk september 2023
Vijfde druk oktober 2023
Zesde druk oktober 2023
Zevende druk november 2023
Achtste druk januari 2024
Negende druk juni 2024
Tiende druk augustus 2024
Elfde druk oktober 2024
Twaalfde druk maart 2025

© 2023 Milio van de Kamp

Alle rechten voorbehouden. Tekst- en datamining zijn niet toegestaan

Omslagontwerp Nanja Toebak

Omslagbeeld © Chilmy Abd

Foto van de auteur Fjodor Buis

Drukkerij CPI books GmbH, Leck

ISBN 978 90 450 5091 1

D/2024/0108/576

NUR 740/320

www.atlascontact.nl

Misschien moet je iets lager mikken

Het laatste jaar op school ging gepaard met de typische puinhoop die ik had leren verwachten. Tijdens de eerste les van het schooljaar werd ons verteld dat we het idee van een eindfeest beter uit ons hoofd konden zetten, omdat ze nog altijd geen veiligheid konden garanderen. Drie jaar eerder was er tijdens het eindfeest een jongen neergestoken. Omdat er geen budget was voor beveiliging of andere maatregelen had de school besloten het gehele feest maar af te schaffen. Niemand van ons keek op van het verhaal, sterker nog, we lachten bij de gedachte neergestoken te worden op een schoolfeest. Dat was absoluut het domste scenario om in neergestoken te worden.

Ik vond het niet erg dat we geen eindfeest zouden hebben. Mijn gedachten waren bij de universiteit. De wens om te gaan studeren was niet lang daarvoor ontstaan. Mijn moeder en ik zaten op de bank en keken een film waarin een van de personages afstudeerde. Op een stralende lentedag kwamen alle studenten in hun zwarte gewaden bijeen, hielden speeches en sloten de ceremonie af door gezamenlijk hun baretten de lucht in te gooien.

Mijn moeder draaide zich naar me om en vroeg: ‘Weet jij eigenlijk wat je later wil worden?’

De vraag overviel me. Ik leefde van dag tot dag en had

nog niet eens nagedacht over mijn vervolgopleiding. Ik antwoordde dat ik het nog niet wist. Mijn moeder haalde haar schouders op, zei: 'Oh, oké', en draaide zich weer richting de tv. Toch bleef de vraag de rest van de avond aan me knagen: waarom had ik hier nog nooit over nagedacht? Na lang piekeren schoot het me ergens rond een uur of twee 's nachts te binnen: ik wil psycholoog worden. Geen idee hoe ik daarop kwam. Mijn vermoeden is enerzijds dat ik graag mensen wilde helpen en anderzijds (en deze theorie ligt meer voor de hand dan de eerste) dat ik het een stoer idee vond om te kunnen zeggen dat ik psycholoog ben. De status die gekoppeld is aan de titel maakte het voor mij de ultieme prestatie in het leven.

Op de schoolcomputer zocht ik uit hoe ik psycholoog zou kunnen worden, en mijn eerste missie was uitzoeken hoe ik op de universiteit terecht zou kunnen komen. Ik moest eerst mijn vmbo-k-diploma halen, dan mbo-niveau 3 afronden, daarna niveau 4, dan naar de hogeschool en dan zou ik toegelaten kunnen worden op de universiteit. Het was een uitdaging ter hoogte van de Himalaya maar ik besloot dat ik het moest doen. Terugkijkend was het een manier om mezelf perspectief te geven. Als ik na mijn middelbare-schooldiploma zou stoppen, was ik gedoemd in grote lijnen hetzelfde leven te leiden als mijn moeder. Dat wist ik, en ik wilde dat koste wat kost voorkomen. Hoe ver weg en onrealistisch de universiteit ook was, het gaf me het kleine beetje houvast waarnaar ik zo verlangde. Aan het eind van de les had ik mijn route uitgestippeld (en, tot grote irritatie van mijn docent, verder niets aan mijn opdracht gedaan). Mijn masterplan was geboren.

Na de pauze hadden we Nederlands. De docent was een oudere vrouw, mevrouw Pinas. Ze naderde haar pensioen en

ze wist goed hoe ze een klas moest managen. Ze had respect voor ons en in ruil daarvoor gaven we haar respect terug. ‘Goedemiddag dames en heren,’ opende ze, ‘fijn om u allen weer te zien vandaag. Omdat u nu in uw laatste jaar zit gaan we beginnen met iets anders dan normaal. We gaan een toekomstplan maken.’

De timing kon niet beter en ik begon vol inspiratie mijn masterplan op papier uit te werken.

Mevrouw Pinas liep alle tafels een voor een langs en ik kon niet wachten tot ze bij mij aan zou komen, zodat ik haar elk detail van mijn plan kon uitleggen. Eenmaal aangekomen stelde ze me dezelfde vraag die mijn moeder een paar dagen eerder had gesteld: ‘Wat wil jij later worden, Milio?’

‘Nou, mevrouw,’ zei ik met een glimlach, ‘ik zou later wel naar de universiteit willen en psycholoog worden.’

Ze bleef een paar seconden stil, alsof ze haar woorden zorgvuldig aan het wegen was. ‘Misschien,’ antwoordde ze, ‘moet je iets lager mikken.’ Ze deed nog een poging me gerust te stellen: ‘Maar er zijn ook heel veel andere dingen die je kunt doen.’

Ik staaarde naar mijn plan en reageerde niet.

Het pijnlijkste van het moment was niet eens de uitspraak zelf, maar de manier waarop die werd gebracht. Hij kwam niet voort uit venijn en ik durf ook te zeggen dat ze mij die stap gunde. Ze zei het omdat ze verdere teleurstelling wilde voorkomen. Ze was er, net als vele anderen, van overtuigd dat ik het nooit zou redden op de universiteit. Daarin schuilt meteen het pijnlijkste element van kansenongelijkheid: ze ligt altijd bedolven onder een deken van goede intenties.

In de maanden daarna liet ik mijn masterplan los. In mijn ogen was de docent de expert en als mevrouw Pinas dacht

dat ik het niet zou kunnen, moest het wel kloppen. Ik kende niemand die naar de universiteit was gegaan, dus was er ook niemand die mij een ander perspectief kon geven of me ervan kon overtuigen dat ik het wel zou kunnen.